

ματισθέντος εις εὐβολεύω κατά τὰ συνών. εις - εὖω ρήματα. Ἰδ. ΓΧατζιδ. ἐν Ἀθηνᾷ 20 (1908) 103. Ἡ μετοχ. βολευάμενος κατά τὰς εις - άμενος ἀρχαιοῦθεν κληρονομηθεύσας μετοχάς.

Α) Κυριολ. 1) Τοποθετῶ, βάλλω ἓνα πράγμα εις τὴν προσήκουσαν θέσιν, τακτοποιῶ κοιν.: Βολεύω τὰ ζῶα - τὰ πράγματα - τὰ φορέματα κττ. Βρῆκα σπῖτι καὶ βολεύτηκα καλὰ κοιν. Δὲν ἔχον τόπον νὰ βουλέψω τὰ τσ'καλουδάδακα Ἰμβρ. Ὁ νῆος ἔτανε βολεμένες, ὅπου βολεύ'νε τὰ λείψανα, τοαὶ κατὰ τὸ τσεφάλ' του ἔτανε ἀναμμένες λαμπάδες τσ' ἔτσαιε λ'βάβ' Σκῦρ. 2) Τοποθετῶ κατὰ μέρος, ἀποκρύπτω Εὐβ. (Ἀκρ.): Βουλεύον τὰ λιφτά. Ἐχον βουλιμένον τοῦ μέλ'. 3) Φέρω εις αἴσιον πέρας, διεκπεραιώνω κοιν.: Βολεύω τὴ δουλειά μου. 4) Ἐξοικονομῶ κοιν.: Τὰ βόλεψα (ἐνν. τὰ πράγματα). 5) Διευθετῶ πολλαχ.: Φρ. Βολεύω τὸ σκοινί (τὸ περιτυλίσσω εις σχῆμα σπείρας) Ναύστ. Βολεύω τοὺς θάλασσες (διὰ καταλήλου πηδαλιουχίσεως τῆς λέμβου ἀποτρέπω τὰ κύματα νὰ εἰσέλθουν εις αὐτήν) Μύκ. || Παροιμ. φρ.

Ποῦ βρίσκει καὶ βολεύεται | τύφλα του ποῦ παρρεύεται (ἐπὶ τοῦ ἐπιτυχάνοντος εις τὸν ἐπιδιωκόμενον σκοπὸν χωρὶς νὰ ἀναλάβῃ ὑποχρεώσεις) Νάξ. (Ἀπύρανθ.) 4) Διορθώνω, ἐπισκευάζω πολλαχ.: Βολεύω τὸ σπῖτι νὰ μὴ χαλάσῃ. Δὲν τὸν βόλεψαν τὸ δρόμο καὶ χάλασε ὁλότελα. 5) Προετοιμάζω, εὐπρεπίζω σύνθη.: Βολεύω τὸ παιδί γὰρ νὰ πάῃ 'ς τὸ σχολεῖο. Πρέπει νὰ βολευτῶ λιγάκι γὰρ νὰ βγῶ ἔξω. 6) Συμβιβάζω τὰ διεστῶτα, συμφιλιώνω Σῦρ. Χίος κ. ἀ. — Λεξ. Δημητρ. 7) Φιλεύω, φιλοξενῶ Πελοπ. (Ἀνδρίτσ.) Σίφν.: Βολεύω τὰ παιδιὰ Σίφν. Ἄστε ἐκεῖ, καὶ θὰ σὲ μπολέψουν Ἀνδρίτσ. 8) Ἀπροσ. ἐνεργ. καὶ μέσ. ἔρχεται βολικά, εἶναι εὐκόλον, εὐχερὲς Μακεδ. (Θεσσαλον.) Νάξ. (Μον.) Σίφν. κ. ἀ.: Ἐν μοῦ βολεύγει Σίφν. Δὲ μοῦ βολεύεται νὰ τὸ πῶ Μον. 9) Ἀμτβ. στρέφομαι Σκῦρ.: Βόλεψε! (παρόρμησις πρὸς ἀροτριώνας βοῦς νὰ κάμουν στροφὴν κατὰ τὴν ἄροσιν).

Β) Μεταφ. 1) Διορθώνω, σωφρονίζω διὰ πειθοῦς ἢ τιμωρίας πολλαχ.: Ξέρει νὰ βολεύῃ τὰ παιδιὰ του. 2) Ὑπανδρεύω πολλαχ.: Τὰ βόλεψε ὅλα τὰ κορίτσια του. 3) Μοιχεύω Πάρ. Χίος κ. ἀ. — Λεξ. Δημητρ.: Ἡ δεῖνα βολεύεται μ' ὅποιον τύχη Λεξ. Δημητρ. 4) Ὁδηγῶ, καθοδηγῶ Σῦρ.: Νὰ σᾶσε βολέψω ἐγὼ νὰ πάτε.

Γ) Μετοχ. 1) Δυνατός, ἐφικτός Ζάκ.: Ἄσμ.

Νὰ 'ταν τὸ βολευάμενο, νὰ 'ρχόταν ἡ κυρά μου, ν' ἀφήσῃ τ' ἀδελφάκια τση, νὰ 'ρθῇ 'ς τὴν ἀγκαλιά μου.

II) Ὁ προσβεβλημένος ὑπὸ νόσου, ἐπὶ ζῶων (ἢ σημ. κατ' ἀντίφρασιν) Νάξ. (Φιλότ.): Ἀβολεμένο ζῷ.

βολεύω (II) Κύθν.

Ἐκ τοῦ οὖσ. βολή (I).

Ἀφίνω τὸ ποῖμνιον νὰ βόσκη εις τόπον ὠρισμένον διὰ νομῆν.

βολή (I) ἢ, λόγ. κοιν. καὶ δημῶδ. Βιθυν. Θράκ. Καππ. (Σίλ.) Κέως Κύθν. Λευκ. Πάρ. Προπ. (Ἀρτάκ. Κύζ.) Σίφν. — Λεξ. Βυζ. Βλαστ. 310 Πρω. Δημητρ. βουλή Θεσσ. (Ζαγορ.) Μακεδ. (Χαλκιδ.)

Τὸ ἀρχ. οὖσ. βολή = ρίψιμον ἢ κτύπημα πολεμικοῦ ὅπλου.

1) Ρίψιμον λίθου χειροπληθοῦς κττ. Λευκ. 2) Εἰς τὴν στρατιωτικὴν γλῶσσαν ρίψιμον σφαίρας πυροβόλου ὅπλου λόγ. κοιν.: Βολή πυροβολικοῦ. Ἐχουνε βολή οἱ στρατιῶτες. 3) Ἀπόστασις ἢ ἔκτασις γῆς κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἥττον ὠρισμένη λόγ. κοιν. καὶ δημῶδ. Λευκ. Μα-

κεδ. (Χαλκιδ.) Σίφν. — Λεξ. Βυζ. Βλαστ. 310: Φτάνω σὲ ἀπόστασι βολῆς λόγ. κοιν. Μὰ βολή τόπος Λευκ. 2) Ἡ βολή τῶν δικτύων εις τὴν θάλασσαν πρὸς ἀλιεῖαν Βιθυν. Θεσσ. (Ζαγορ.) Θράκ. Πάρ. Προπ. (Ἀρτάκ.) — Λεξ. Βυζ. Βλαστ. 310 Πρω. Δημητρ. 3) Τὸ μέρος ὅπου συνήθως ἀθροίζονται οἱ ἰχθύες Προπ. (Κύζ.) 4) Συνάντησις Καππ. (Σίλ.) 5) Ἡ ὁδοντοφυΐα ἰδίᾳ ἢ δευτέρα μετὰ τὴν πτώσιν τῶν πρώτων ὁδόντων Λεξ. Δημητρ.: Πονᾷ τὸ παιδί ἀπὸ τῆς βολῆς. 6) Τόπος συνήθως χέρσος κατὰλληλος ἢ ὠρισμένος πρὸς νομὴν Κύθν. Πάρ. Σίφν.: Θὰ τὸ ξαπολύσωμε τὸ ζωντανὸ 'ς τὴν βολή του Σίφν. 7) Τὸ μέρος ὅπου ἔχει τις κτήματα καὶ ὅπου συχνάζει Σίφν.

8) Ἀγροτικὴ ἰδιοκτησία περιφρακτοῦ Κύθν. 9) Τὸ δικαίωμα τῆς νομῆς, τὸ ὅποιον ἔχει τις εις κτήμα ἀνηκόντα εἰς ἄλλον ἔχοντα καὶ τὸ δικαίωμα τῆς ἐπικαρπίας Κέως.

βολή (II) ἢ, κοιν. βουλή βόρ. ἰδιώμ. ὅλη Κάρπ. βόλ' Μακεδ. (Χαλκιδ.)

Ἐκ τοῦ ρ. βολεύω (I).

1) Εὐκολία, εὐχέρεια κοιν.: Ἐχω βολή. Βρίσκω βολή. Χάνω τὴν βολή μου κοιν. || Φρ. Μὲ τὴν βολή μου (ἄνευ σπουδῆς, μὲ τὴν ἡσυχίαν μου) σύνθη. Δὲ μοῦ 'ρχιτ' 'ς τὴν βουλή (δὲν τολμῶ) Λέσβ. 2) Εὐκαιρία Σέριφ. Σκῦρ.: Ἄν βρῆς βολή, πῆς το του Σκῦρ. 3) Ἡ κατάλληλος θέσις πράγματός τινος κοιν.: Βρῆκα τὴν βολή του. Ἐχασα τὴν βολή του. 4) Τόπος ἐλεύθερος διὰ νὰ βολευθῇ τις Εὐβ. (Ἀκρ.): Δὲ βρίσκου βουλή νὰ κάτσω. 5) Κατάστασις κανονικὴ, συνήθεια Θήρ. Σέριφ. κ. ἀ.: Ἡ βολή μου εἶναι νὰ κοιμᾶμαι ἀνάσκελα Θήρ. Πολλὰ βόδια ἔχουνε βολή (δηλ. προτιμοῦν εις τὸν ζυγὸν νὰ ζευγνύωνται ἢ μόνον δεξιὰ ἢ μόνον ἀριστερὰ) Σέριφ. 6) Ἡ κυρία ἢ καὶ καλυτέρα ὄψις πράγματός τινος, συνήθως ἐπὶ ὑφασμάτων καὶ ἐνδυμάτων Θράκ. (Τσακίλ.) Κάρπ. Μακεδ. (Χαλκιδ.) Νάξ. (Ἀπύρανθ. Γαλανᾶδ. Δαμαρ.) Πελοπ. (Λακων.) Σίφν. Σκῦρ. κ. ἀ.: Τὸ παννὶ ἔχ' βολή καὶ ἀνάποδ' Τσακίλ. Ἡ βολή του 'ναι, ὅχι ἡ ἀνάποδη Ἀπύρανθ. Βάνω τὸ κουμάσι ἀ τὴν βολή (κουμάσι = ὑφασμα) αὐτόθ. Δὲ ἤβαλε τὸ πονκάμισό του ἀπὸ τῆς βολῆς, μόνο τὸ 'βαλε ἀπὸ τὴν ἀξανάστροφη Δαμαρ. Τοῦ φόρισα τοῦ πονκάμισου ἀπ' τὴν βόλ' Χαλκιδ. || Φρ. Τὸνε ξέρω μόνε ἀπ' τὴν βολή (γνωρίζω μόνον τὴν καλὴν του διάθεσιν) Τσακίλ. Ἀ τὴν βολή (κατ' ἀντίφρ. = ἀπὸ τὴν κακὴν ὄψιν, οἶον: τὸν ξέρω ἀ τὴν βολή του, τὸν ἔμαθα ἀ τὴν βολή του, συνών. φρ. ἀπὸ τὴν καλή, δι' ἣν ἰδ. καλὸς) Ἀπύρανθ. || Παροιμ. φρ. Δὲν ἔχει μήτε βολή μήτε ξανάστροφη (ἐπὶ ἀνθρώπου δυστρόπου, μεθ' οὗ εἶναι ἀδύνατον νὰ συνεννοηθῇ τις) Λακων.

Δὲν εὐρίσκει' ἢ ὁλὴ του | μίτ' ἢ καλὴ μήτ' ἢ κακὴ του (συνών. τῇ προηγουμένῃ) Κάρπ. Ἀντίθ. ἀνάποδη, δι' ὃ ἰδ. ἀνάποδος **A 1 β**, ξανάστροφη, δι' ὃ ἰδ. ξανάστροφος. 7) Διάθεσις Νάξ. (Γαλανᾶδ.): Φρ. Εἶναι τῆς καλῆς βολῆς (εἶναι καλόβολος, καλόγνωμος). 8) Τάξις, ἀρμονία Κρήτ. Λέσβ. Νάξ. (Ἀπύρανθ.) Σέριφ.: Ξέρω τὴν βολή τοῦ σπιτιοῦ μου Κρήτ. Ἀβουλον σπῖτ', χουρὶς βουλή, χουρὶς φ'κουτσουργὸ Λέσβ. 9) Σειρὰ Λήμν. Νάξ. (Ἀπύρανθ.) Χίος κ. ἀ.: Δὲ ξέρω νὰ τοῦ πῶ μὴ τ' βουλή τ' Λήμν. || Φρ. Ἀπὸ βολῆς (κατὰ σειράν, ἄνευ διαλογῆς, οἶον: Μαζώνω τὰ φασόλια ἀπὸ βολῆς Ἀπύρανθ. Βάνω ἀπὸ βολῆς τὰ καλάμια αὐτόθ. Μάζεψα τὰ λεμόνια - πούλησα τὰ μῆλα ἀπὸ βολῆς Χίος κττ.) 10) Ἀναγκαῖον οἰκιακὸν σκεῦος ἢ ἐπιπλόν Χίος: Ἐχω ὅλες τοὺς βολές μου. 11) Κατὰ πληθ., εὐμάρεια Χίος — Λεξ. Βλαστ. 502: Ἐχάσαμε τοὺς βολές μας Χίος Ἐχει ὅλες τοὺς βολές του Λεξ. Βλαστ.

